

pošten način okroglo 5000 K. Sodišče ga je obsodilo za to dela na 3 leta težke ječe. — Dne 17. marca 1920 je bil obsojen Valentin Gajžer iz Lienca na Tirolskem, ker je, ko je služil v Mariboru kot četovodja, v Ternicah pri dvema posestnikoma denar rekviriral. Pridobil si je na ta lahek način okroglo 6000 K. Ker ni imel pravice denar rekvirirati, mu je sodišče odmerilo 2. leti težke ječe. Škoda je deloma poravnana.

Požar. Dne 8. t. m. popoldne je nastal v kolarnici posestnika Matevža Unuk-a v Sesteršah, občine Majšperk, ogenj, ki je uničil hišno in gospodarsko poslopje s poljskimi pridelki, opravo, obleko in poljsko orodje. Zgorel je tudi mlad prašič. Škoda se ceni približno na 18.000 K. Zavarovano pa je bilo poslopje za 8000 kron. Sumi se, da je povzročil požar 7 letni sin Unuk-a, ki se je v kolarnici igral.

Požar. Dne 9. t. m. zvečer je izbruhnil na do sedaj še neznan način v poslopju kočarja Jakoba Štampa v Lači vasi, občine Vitan, ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje, 1 koza, 2 prašiča, oprava, obleka in poljski pridelki. Škoda znaša približno 30.000 K. Zavarovano je bilo poslopje za 300 kron. Ta požar je zanetil tudi hišo seseda Vincencija Trstenjaka, ki je popolnoma pogorela. Škoda znaša okrog 3000 K. Zavarovana pa je bila hiša za 2000 kron.

Smrtna nesreča pri delu. Priden vesten delavec Franc Jeza, pos. sin v Janškem vrhu, se je pri podiranju v gozdu smrtno ponesrečil. Mlademu 32 letnemu fantu je vzelo drevo, ki se je nanj podrlo, življenje. Celi Janški vrh žaluje zanj!

Sv. Andraž v Leskovcu. Prepotoval sem že marsikatero vas naše mlade Jugoslavije, ter se ustavil končno za nekaj časa v tej skromni haložki pokrajini pri Sv. Andražu v Leskovcu. Res lep kraj je to s svojimi krasnimi vinogradi, a kaj bi to omenjal; saj je itak vsakomur dobro znan. Ampak nekaj drugega je, kar mi je dalo povod, da napišem naslednje vrstice. Mnogo sem potoval in kamor sem prišel, povsod sem našel kakšno društvo, n. pr. Sokole, Orle, Čitalnice, pev-ska, tamburaška, izobraževalna društva in mnogo drugih samo ta edina vasica jih ne pozna, kot da je ni. Zatorej ni čudo, da kmet poseduje tako malo kulture, oziroma izobrazbe. In kedo je temu kriv, če ne merodajni faktorji, kateri bi lahko ubogo ljudstvo privedli z zgoraj omenjenimi društvi do izobrazbe. Seveda ti merodajni faktorji

rok. Spomnivši se belčevega naročila ga je vzela s seboj in jezdila k studentu.

Jezdila je do pozne noči, kar se je belec ustavil. Vida je šla kakih sto korakov in prišla k malemu studentu. Bilo je jasno, kakor po dnevu; ko pa seže v vodo in slavca prvič pokropi, se jame bliskati in grmeti; ona pa seže pogumno drugič v vodo, kar se zareži iz vode grozno zmajavo žrelo in bljuva ogenj. Brez strahu seže Vida tretjič po vodo in pokropi slavca. Naglo se zjasni, slavec izgine in pred njo stoji Svetopolk. Skoro bi bila zakričala radosti, toda spomnile se je belčevih besed, položila na usta prst, prišla Svetopolka za roko in hitela molče h konju. V desno in levo so ju preganjale grde pošasti, srečna soproga pa sedela na konja in se vrneta drugega dne srečno v svoje kraljestvo.

Brezbožni bratje so zvedeli medtem, da je odjezdila kraljica Svetopolka iskat. Dobro vedoč, kaj bo, so ubežali iz gradu. Svetopolk pa se je spustil za njimi na belcu s šibo in jih dohitel na nekem travniku, kjer so sedeli trudni okoli ognja. Trikrat jih je objездil in udaril vsakega s šibo in v tistem trenutku je sedelo tam šestindvajset kamenitih kipov. Čarodejno šibo je vrgel v ogenj in iz ognja je vzrasla visoka skala in pokrila nehvaležne brate.

Ko se je vračal v prestolno mesto, mu je rekel belec: „Ljubi Svetopolk, stori sedaj, kar te bom prosil. Odslej me ne boš več potreboval, vzemi tedaj svoj meč in mi za vse dobrote, bi sem ti jih izkazal, odsekaj glavo.“

„Kako me moreš kaj takega prositi?“

„Če mi tega ne storiš, se bom zopet mučil petsto let, preden najdem novega rešitelja.“

S težkim srcem je potegnil Svetopolk svoj meč in mu odsekal glavo. Iz mrtvega trupla je izlezel bel golobček, trikrat zatleskal nad Svetopolkom s krili in izginil v oblakih. Žalosten je korakal domov. Obraz se mu je pa razjznil, ko ga je sprejela kraljica z navdušenim ljudstvom. Vladal je dolga leta modro in pravično in ko je kot star dedek zibal vnuke na kolenih, jim je najrajši pripovedoval o odkritosrčnem belcu.

od inteligence, kakor da bi videli v svojem ljudstvu napredek. Ali se pa mogoče bojijo, da ne dobijo dovoljenja. Tega se vam ni treba bati, ker smo danes svobodni državljani mile nam domovine in ne več podložniki bivše tlačiteljice Avstro-Ogrske. Torej usmilite se, uslišite prošnje fantov in deklet, da bodite tudi Vi enkrat usmiljenje dosegli.

uvidevajo, da je boljše, da je kmet sto let **Selanom v pojasnilo.** V „Straži“ se je nekdo, ki mu je blagor in procvit naše narodne šole posebno na srečo in ki se skriva za „Selani“, obregnil nad novo učiteljico ženskih ročnih del na Selih, katero je šolska oblast nastavila v osebi učiteljeve soproge od Sv. Vida, kar se v članku posebno naglašča. Vemo dobro, kam pes taco moli. Dotični šolski strokovnjak, ki je napisal članek v „Straži“, naj se blagovoli prej pri naši šolski oblasti informirati, za koliko so se izdatki za zdrževanje šole radi tega zvišali; tamkaj bo tudi zvedel, da dobiva omenjena učiteljica za 1 km hoda 40 h, kar znaša sem in tja 4 K 80 h, gre vsak teden enkrat, to je mesečno 19 K 20 h; to so tisti velikanski izdatki za novo učno moč. Pa to dotični gesp. prav dobro ve, gre tu za vse kaj drugega, o čemer bomo še o priliki spregovorili kako besedico. Sicer pa naša šolska oblast dobro zna, kaj dela.

Izpremembe voznega reda na južni železnici. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani priobčuje: Od 1. aprila t. l. vozi na progi Grabštajn-Maribor, glavni kolodvor, mesto dosedanega vlaka št. 416 vlak št. 416a, ki odhaja iz Grabštajna ob 4.40. iz Dravograda ob 6.22 in prihaja v Maribor ob 8. uri ter ima tako zvezo z vlakom št. 35b-205, ki odhaja iz Maribora ob 8.33, iz Pragerskega ob 20.30 in prihaja v Čakovec ob 22.33. V nasprotni smeri vozi iz Čakovca vlak št. 250 do Ptujja in iz Ptujja vlak št. 224 do Maribora. Vlak št. 250 odhaja iz Čakovca ob 3.45, vlak št. 224 pa iz Ptujja ob 5.43 ter prihaja v Maribor ob 6.59. Od 1. aprila vozi tudi na progi Maribor—Pragersko—Čakovec vlak št. 229/27, ki odhaja iz Maribora ob 18.55. Na progi Maribor—Grabštajn vozi meš. vl. št. 447 do Dravograda in vlak št. 415 od Dravograda do Grabštajna in sicer odhaja vlak št. 447 iz Maribora, Koroški kolodvor, ob 5.52 in prihaja v Dravograd ob 7.51, iz Dravograda odhaja vlak št. 415 ob 9.13 in prihaja v Grabštajn ob 14.24. Ta vlak ima tedaj zvezo v Dravogradu z osebnim vlakom št. 1813 proti Velenju in Celju. V nasprotni smeri vozi mešani vlak št. 414, ki odhaja iz Grabštajna ob 7.52 in prihaja v Dravograd ob 10.40, iz Dravograda vozi vlak št. 480, ki odhaja ob 19.41.

Politične vesti.

Nar. predstavništvo zopet nesklepčno. Blamaža vlade. — 15 poslancev pri seji! Beograd, 24. marca (Jugosl.) Današnja sela nar. predstavništva pomenja za vlado skrajno polumijo in blamažev. Navzočih je bilo tako malo poslancev, da se je otvoritev seje dolgo zavlekla. Ko pa je naposled predsednik sejo vendar moral otvoriti, se je konstatiralo, da se je udeležilo seje celih 15 (petnajst) poslancev. Zbornica vsled tega sploh ni začela z razpravo, ampak se je takoj odgodila.

Smoldakova akcija razbita. Beograd, 24. marca (Jugosl.) Ministrski predsednik Stojan Protič je obvestil dr. Smoldako kot predsednika izvenstrankarskega kluba in M. Draškoviča kot zastopnika demokratske zajednice, da vladne stranke ne morejo pristati na predloge nevrvalnih poslancev in da smatrajo zato pogajanja za koncentracijo vlade za končana. Pod utisom te izjave je prišlo do sporazuma med demokrati in skupino dr. Smoldaka. Poslednja je obljubila, da bo podpirala demokrate v njihovem boju proti sedanji vladi in da bo zlasti onemogočila kvorum. Demokrati so se obvezali, da ne bodo zahtevali po padcu Protičeve vlade nove strankarske vlade, ampak da bodo privolili v medstran-

karsko, ali celo uradniško vlado. Ako tudi uradniška vlada ne bi mogla delati s parlamentom bodo demokrati pristali na to-danaj uradniški kabinet volilni red oktroira in nato takoj izvede volitve. Z ozirom na ta kompromis med demokrati in nevrtralci se smatra za gotovo, da bo Protič-Korošceva vlada odstopila takoj, ko se vrne regent v Beograd. Poskusili bodo nato še enkrat sestaviti koncentracijsko vlado. Ako se tudi to pot ponesreči, bo poverjeno vodstvo vladnih poslov nestrankarskemu uradniškemu kabinetu.

Na Reki se proglasi republika. Reka, 23. marca. (Slov. N.) Zadnje dni so se z vso trdovratnostjo vzdrževale vesti, da se namerava na merodajnem mestu na Reki proglasiti republika. Z ozirom na te vesti je izdal D' Annunzijo razglas, v katerem pravi med drugim: „Z ozirom na govorce, ki se širijo v meščanskih krogih na Reki in v kraljevini sami, da se v najkrajšem času namerava proglasiti reška republika, je potreba izjaviti, da se ti glasovi nanašajo zgolj na dejstvo, da je mestno poveljništvo smatralo za potrebno, da prouči aktualno in realno situacijo glede reškega vprašanja z ozirom na rešitev, ki bi jo mogli donesti eventualni dogodki, da pa se vse delovanje mestnega poveljništva giblje vselej in v vsakem slučajusamo v tej edini in najvišji smeri, da se Reka ujedini z Italijo.“

Potres na Kavkazu. London, 23. marca. Georgijska vlada na Kavkazu javlja, da je silen potres uničil mesto Gori, ki je imelo 30.000 prebivalcev. Pod razvalinami je pokopanih 10.000 ljudi. Ostalih 20.000 je brez vsake strehe, ker je potres razdejal vsa poslopja.

Prosveta.

H koncertu Zika z umetniškega stališča kaj povedati je težavno. Kdor se ga ni vdeležil, ne bo razumel, da kritika ne ve niti točke, kjer bi si bila želela kaj boljšega bolj vzornega ali da bi bila vsaj tu ali tam zalotila kako neznatno hibo, na katero bi se dalo opozoriti. Kdor pa se je vdeležil koncerta, mi bo pritrnil, da je neka sveta tišina, kakoršne doslej še nismo doživeli pri naših prireditvah zavladala takoj, ko se je pričel prvi komad in vstrajala do konca. Kvartet Zika je prišel, igral in zmagal. — Ni ga bilo poslušalca, ki sine bil želel, da se koncert ponavlja makar še cele ure. — Kdor ve, kaj je komorna godba, da ne gre za poskočnice ali sladkosanjave valčke, ampak za povsem točko klasično godbo, ta bo vedel ceniti, kaj se pravi: poslušalci bi še poslušali ure in ure. Ocena sporeda, ki smo jo podali v naprej, da bi bilo občinstvo nekako pripravljeno, je bila povsem opravičena in kar beseda ne more izraziti, to je način proizvajanja po kvartetu Zika prekrasno tolmačil. Ni dvoma, da ga je prišteti najčistejšim biserom proizvajajoč ne-le-jugoslovanske umetnosti; kristalna svetlost, ognjevitost in nedosežna finesa bo očarala povsod, kjer bodo tako srečni, da bodo mogli poslušati dovršeni kvartet Zika. — Glede obiska zopet stara pesem. Prazne vrste! Če pride kak ben Fakinovič bej ali kak sličen harlekin kazat svoje norčije, se občinstva tare. Za gluposti radi žrtvujejo 10 K, za umetnost, stoječo na višku popolnosti pa ne. Kratek račun: nekdanj je stal liter najboljšega vina 96 h; prostor pri dobrem koncertu pa že tedaj 5 K. Danes stane vino 40 krat toliko, koncert pa samo 2 do 4 kratno svoto. In vendar se danes pije več, kot nekdanj. Koncert pa je predrag! Kvartet bo zopet prišel in morda bo tedaj večji del občinstva poravnal zamudo.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) štev. 3, pritličje levo.